

XLVII. LETNIK 1927 I. ŠTEVILKA

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

Oton Župančič: Iz Jerale

Hudič pa je dejal tako:
«Jerala, stoj in glej in čuj,
kaj tadva spodaj govorita!»

G l a s ž i v e g a.

Prišla sva globoko,
v rove pod zemljó;
meni je temný,
kdor si, daj mi roko.

G l a s m r t v e g a.

Globlje, globlje še!
Dokler ti je duh
gornje poln temè,
dokler ne prodrè
ti v globine sluh,
da odpre ti gruda
svoja zvonka čuda —
globlje, globlje še!

*

G l a s ž i v e g a.

Kaj to kakor v sanjah
v meni šumotá?

G l a s m r t v e g a.

Po nevidnih špranjah,
materskih kotanjah
prvo spočetje vodá.
Mi tu spod,
ravnovesni, tihi rod,
mi ničesar zase več ne skušamo:

položeni brez željá
 sredi sémen in kali,
 brez željá poslušamo
 dolga leta in leta in leta
 presnavljánje zvočno svéta,
 po nevidnih špranjah,
 materskih kotanjah
 prvo spočetje vodá.
 Po rupah mrakotnih se mučijo,
 po tesnih razpokah se točijo,
 po strmih pretokih se jočejo,
 v neznanska brezna se mečejo,
 skoz stene-pečine se kličejo:
 kristalno žvenkljajoče
 bodoče Save in Drave in Soče,
 in Volge in svete Gange in Nili —
 slutijo se, čutijo se,
 iščejo se na vse kraje
 okrog nas, preko nas in skozi nas,
 sestra sestri pozvanjaje
 v tajnih zvokih,
 predno v curkih in potokih,
 v vrelih, slapih, veletokih
 pripajo do vas...
 A mi, ki zase več ničesar ne poskušamo,
 ležimo brez želja, mi jih poslušamo,
 dolga leta in leta in leta
 sen življenja z zvoki nas prepleta
 ven in ven,
 da nam je lažji smrtni sen...

Glas živega.

V meni poje zvok
 tajnostnih vodá...
 kakor duš sestrá
 v meni je pretok...
 V meni strah in tuga,
 v meni slast in strast,
 nada in zavzetje
 tisočero duš...
 druge išče druga
 v meni... jaz sem struga
 tisočero duš...

G l a s m r t v e g a.
V tebi je spočetje ...
V tebi je ...

*

H u d i č.
Jerala, ali čuješ še?

J e r a l a.
To vidim le,
da govorita še,
a čujem ne.

Joža Lovrenčič: Publius in Hispala

Roman iz rimske prošlosti.

I.

Na Martovem polju pred Rimom so taborile zmagovite legije prokonzula Eneja Manlija Vulsona. Iz Azije se je vrnil, kjer je porazil Gale, ki so strahovali vse kralje azijske in jim je celo sirski vladar pošiljal tribut, da bi ga pustili v miru. Kralj Antioh si jih je bil pridobil za zaveznike, a ko ga je konzul Fulvius premagal, je Enej napadel Gale, in sicer vse tri rodove: Tolistoboje, ki jih je vodil Ortijagon, Trokme s knezom Kombolomarom in Tektosage, ki jim je bil vladar Gavlot. Legije so bile svojih zmag vesele in so jih dan za dnevom in noč za nočjo hrupno praznovala, zarobljene množice Galov pa so mrko prenašale ponižanje in čakale na trdo usodo, o kateri je sklepal senat v sve-tišču bojne boginje Bellone. Ljudstvo je od jutra do večera drlo po Flaminijevi cesti proti Martovemu polju, da je pozdravljalo zmagovalce in bilo deležno dobrot, ki jih je ukazal Enej iz ogromnega plena bogato deliti, da si pridobi njegovo naklonjenost pri triumfu.

Legijonarji so bili vsi navdušeni za svojega poveljnika; na široko so pripovedovali o svojih drznih pohodih od Efeza do Meandra, od Meandra v Hijera Kome in dalje v Harpas in še v Pesino in Gordij ter do gor Olimpa in Magabe, kjer so potolkli in zajeli do stotisoč Galov.

«Triumf, triumf!» so vpili.

«Olimp je naskočil Enej in mesto bogov so se Gali kotalili z njega!»

«Ambrozijo in nektar pa so nam pustili!»

«Io triumphe!»